

měrech domovníků ze dne 30. ledna 1920, č. 82 Sb. z. a n. nevylučuje takového ujednání, které jest na zřejmý prospěch domovníka.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud dovolání nevychází ze skutkového podkladu odvolacím soudem zjištěného, není podle zákona provedeno. K správným důvodům odvolacího soudu jest jen ještě dodatí toto: V souzené věci jde o poměr domovnícký podle zákona č. 82/1920 Sb. z. a n., kterýžto poměr nepodléhá zákonům o ochraně nájemníků. Tím však není řečeno ani, že není možná zvláštní dohoda, sjednaná vlastníkem domu s domovníkem, kterou vlastník domu dobrovolně přejímá omezení co do výpovědi obsažená v zákoně o ochraně nájemníků, též o bytech, na které se vztahuje posléz řečený zákon, ani aby úmluvou poskytl domovníkovi stejné výhody, jaké poskytuje zákon nájemníkům. To vyplývá z ustanovení §§ 10 a 15 zákona č. 82/1920 Sb. z. a n., že totiž domovnícký poměr může býti zrušen oběma smluvci výpovědí na čtvrt roku předem v obvyklých lhůtách pro nájmy, nebyla-li smluvena lhůta delší, a že práva, která přísluší domovníku podle § 10 dotč. zák., nemohou býti ujednáním vyloučena ani omezena. Není tedy nic na závadu, aby bylo ujednáno, že se bude na domovnícký byt vztahovati zákon o ochr. náj. Takovému ujednání nelze podle zásad poctivého styku (§ 914 obč. zák.) a se zřením, že vlastník domu musí domovnícký byt poskytovatí bezplatně, jinak rozuměti než tak, že se na domovnícký byt budou vztahovati ustanovení o nevypověditelnosti dotčeného bytu bez důležitých důvodů, jejichž význam podléhá ve sporu přezkumu procesního soudce, který jedná o podaných námitkách. Poněvadž domovnícký poměr jest jednotný, zakládající jednak povinnosti domovníkovy podle §§ 5 a násl. zák. č. 82/1920 Sb. z. a n., jednak jeho právo na užívání způsobilého bytu (§ 8 dotč. zák.), a může tedy býti dána výpověď jen z tohoto jednotného domovníckého poměru (§ 10 dotč. zák.), jest míti za to, že, podrobil-li se vlastník domu stran domovníckého bytu dobrovolně ustanovením zákona o ochr. náj., týkají se výhody omezené vypověditelnosti domovníckého poměru jako celku, a že tedy vlastník může tento poměr za platnosti těchto omezení vypověděti jen z důležitých důvodů. Žalobci v souzené věci netvrdili, že by se na byty téhož rozsahu, jaký mají žalovaní, nevztahoval zákon o ochr. náj., ani netvrdili, že by se na straně žalovaných vyskytly důvody, pro které by bylo možno dáti jim výpověď z domovníckého poměru obdobně podle předpisů zák. o ochr. náj. Proto nižší soudy právem soudní výpověď zrušily.

Čís. 16142.

Jest vadou odvolacího řízení (§ 503 č. 2 c. ř. s.), spokojil-li se odvolací soud ve věcech pracovních přečtením protokolů o výslechu svědků, které prvý soud přímo vyslechl, třebaže to strany samy navrhly.

(Rozh. ze dne 29. května 1937, Rv II 75/37.)

Srv. rozh. č. 11357, 12176, 12951, 13865 Sb. n. s.

Žalobě podané u pracovního soudu v B. soud první stolice zčásti vyhověl, zčásti ji zamítl. Na odvolání žalobcovo odvolací soud potvrdil rozsudek soudu první stolice, opakovaně důkazy svědky, které procesní soud přímo vyslechl, a to za souhlasu stran přečtením svědeckých protokolů.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a uložil odvolacímu soudu další jednání a nové rozhodnutí.

Důvody:

Strany samy navrhly v odvolacím řízení o svých tvrzeních důkaz místo výslechem svědků, které soud první stolice přímo vyslechl, jen přečtením jejich protokolů v první stolici sepsaných, načež odvolací soud prohlásil průvodní usnesení jako v první stolici, avšak přečtením svědeckých protokolů, které byly poté přečteny. Takový postup se přiči zásadě ústnosti a přímosti, která platí v odvolacím řízení ve sporech pracovních, v nichž se věc podle § 33, odst. 1, zákona č. 131/1931 Sb. z. a n. projednává znova podle předpisů o řízení před sborovými soudy první stolice jako soudy procesními (srv. č. 11357, 12176, 13865 Sb. n.) a nikoli podle předpisů §§ 461 a násl. c. ř. s. (Sb. n. s. č. 12951). Ale i ve sporech pracovních jest odvolací soud přezkumnou stolicí a musí tedy provést přezkoumání sporu zpravidla na rovnocenném podkladě, z něhož usuzoval soud první stolice. Odvolací řízení trpí tedy, co se týká svědků, které soud první stolice vyslechl přímo a jejich svědecké protokoly byly v odvolacím řízení přečteny, vadou, která byla s to zabránit úplnému probrání a důkladnému posouzení sporné věci (§ 503 č. 2 c. ř. s.). Bylo proto vyhověti již z toho důvodu dovolání, rozsudek odvolacího soudu, pokud byl napaden, podle § 35, odst. 2, zákona č. 131/1931 Sb. z. a n. zrušit a věc vrátit odvolacímu soudu, aby dále jednal a znovu rozhodl o odvolání v mezích odvolacího návrhu, ale i tu jen v mezích zrušení, ponechávaje nedotčeny pravoplatné části rozsudku soudu první stolice i svého rozsudku ze dne 17. listopadu 1936.

Čís. 16143.

I. Pre posúdenie otázky, či zamestnanec podlieha povinnému penzijnému poisteniu, sú smerodajné jedine práce zamestnancom skutočne vykonávané. Služebné postavenie zamestnanca a jeho vzdelanie nie sú rozhodné a k založeniu poistnej povinnosti nestačí ani výkon prác odborných, keď nie sú prácami duševnými.

Ručné vedenie kormidla lodi na základe odborných znalostí a skúseností nie je prácou duševnou.

II. Kormidelník, ktorý sám ručne vedie kormidlo lodi a dáva rozkazy strojníkom dotyčne rýchlosti lodi, správneho zavesenia vlečných lodí a udržiavania smeru chodu vlečných lodí, nie je osobou dozorčou ani osobou práce prikazujúcou podľa § 1 č. 6 lit. a) zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.

Rozh. zo 6. apríla 1937, Rv III 83/37.)